

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกรบ้านโป่งแก่งพัฒนา พื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เป็นสมาชิกกลุ่มต่อปัจจัยความสำเร็จของการรวมกลุ่ม และศึกษาความเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิต เมื่อมีการรวมกลุ่มตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจโดยได้เก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และมีอายุโดยเฉลี่ย 45 ปี จบการศึกษาระดับ ป.4-ป.6 มากที่สุด มีระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มระหว่าง 3-4 ปี มีประสบการณ์การฝึกอบรม 3 - 5 ครั้ง ส่วนมากเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ มีการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า 3 กิจกรรม ทั้งนี้เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกธนาคารหมู่บ้าน และเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มจำนวน 2-3 กลุ่ม ปัจจัยภายในที่ทำให้การรวมกลุ่มประสบความสำเร็จ ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับ ผู้นำ/ภาวะผู้นำ ปัจจัยภายนอกได้แก่ การได้รับข้อมูลและข่าวสารจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในด้านการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ เปรียบเทียบระหว่างอดีตกับปัจจุบัน พบว่า ในด้านเศรษฐกิจปัจจุบันเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ 1,633.76 บาท ต่อเดือน ภาวะหนี้สินลดลง เฉลี่ย 16,445.77 บาท การผ่อนชำระหนี้ง่ายขึ้นถึงร้อยละ 47.6 และมีการออมมากขึ้นด้วยการฝากเงินกับธนาคารหมู่บ้าน สำหรับการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตด้านสังคม ในปัจจุบันเกษตรกรมีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกันในระดับมาก การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่าปัจจัยภายในที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตด้านสังคม เช่นเดียวกับปัจจัยภายนอกที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มและการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่แตกต่างกันมีรายได้เพิ่มขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาด้านนโยบาย ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ควรมีนโยบายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย ให้ความรู้แก่เกษตรกรด้านการดูแลสุขภาพของตนเองทั้งร่างกายและจิตใจให้ดียิ่งขึ้น ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ควรผลักดันให้มีการขยายผลการดำเนินชีวิตของเกษตรกรบ้านโป่งแก่งพัฒนาให้เป็นต้นแบบความสำเร็จ ในการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริ ทฤษฎีใหม่ และส่งเสริมให้ก้าวสู่ทฤษฎีใหม่ขั้นที่สามต่อไป